

The Impact of the Quality of Domestic Governance on the Behavioral Patterns of the I.R.Iran in International Relations

Hojjatollah Shariatmadari

Department of Political Science, Az, C., Islamic Azad University, Azadshahr, Iran.

Email: Hojjatallah.Shariatmadari@iau.ac.ir

 0009-0000-8629-5468

Abdolreza Bay

Department of Political Science, Az, C., Islamic Azad University, Azadshahr, Iran.

(Corresponding Author)

Email: 2031613308@iaua.ac.ir

 0000-0002-0930-4540

Khosro Mazraei

Department of Political Science, Az, C., Islamic Azad University, Azadshahr, Iran.

Email: Kh.mazrai@iau.ac.ir

 0009-0005-0927-2904

Abstract

Good governance, as a key indicator of political system efficiency, plays a significant role in shaping states' behavior in international relations. Domestic governance quality, reflected in transparency, accountability, effectiveness, and the rule of law, can influence foreign policy orientation. Accordingly, this study examines the impact of domestic governance quality on the behavioral patterns of the Islamic Republic of Iran in international relations. The central research question is: How does domestic governance quality affect Iran's behavior in the international arena? The hypothesis posits that improving effectiveness, transparency, and institutional cohesion will move Iran's international behavior toward greater engagement, predictability, and soft power. Using a descriptive-analytical method and a theoretical framework combining good governance theory with neoclassical realist approaches, the findings indicate that poor domestic governance increases foreign policy uncertainty, reduces decision-making coherence, and weakens Iran's international image. Conversely, improving good governance indicators enhances international trust and diplomatic interaction. Institutional cohesion and managerial effectiveness also reduce foreign policy costs, while transparency and accountability strengthen public diplomacy and international legitimacy. Therefore, improving domestic governance not only increases internal political efficiency but also enhances Iran's international standing and facilitates more effective engagement with the global system.

Keywords: Good Governance, Foreign Policy, Islamic Republic of Iran, International Relations, Soft Power.

Extended Abstract

Introduction: Domestic governance is a fundamental determinant of a political system's performance and can significantly influence a state's foreign policy and international behavior. The quality of governance, particularly in terms of transparency, accountability, efficiency, institutional coherence, and the rule of law, affects the capacity of governments to formulate consistent policies, manage resources, and respond effectively to domestic and international challenges. For the Islamic Republic of Iran, whose international behavior is shaped by complex regional, security, economic, and diplomatic conditions, domestic governance constitutes an important factor in determining its international interactions. Weaknesses in domestic governance may increase uncertainty, reduce policy coherence, and impose additional diplomatic and economic costs, whereas improved governance can enhance credibility, bargaining capacity, diplomatic flexibility, and international legitimacy. This study therefore examines how the quality of domestic governance affects the behavioral patterns of the Islamic Republic of Iran in international relations and identifies the implications of governance improvement for Iran's foreign policy effectiveness and international standing.

Research Question: The main research question is: How does the quality of domestic governance influence the behavioral patterns and foreign policy of the Islamic Republic of Iran in international relations? The study also examines how improvements in transparency, accountability, efficiency, and institutional coordination may affect Iran's predictability, diplomatic engagement, soft power, foreign policy costs, international legitimacy, and national security.

Research Hypothesis: The study hypothesizes that higher-quality domestic governance contributes to more coherent, predictable, efficient, and internationally credible foreign policy behavior by the Islamic Republic of Iran. Conversely, weaknesses in governance, including limited transparency, institutional fragmentation, managerial inefficiency, and inadequate accountability, increase uncertainty in foreign policy, reduce international trust, raise diplomatic costs, and constrain Iran's capacity to pursue an active and constructive role in regional and international affairs.

Methodology and Theoretical Framework: This research employs a descriptive-analytical method with a comparative and explanatory orientation. Data were collected through library research, scholarly literature, relevant theoretical works, and political and legal documents concerning governance and Iran's foreign relations. The theoretical framework combines Good Governance Theory and Neoclassical Realism in international relations. Good Governance Theory emphasizes transparency, accountability, efficiency, institutional effectiveness, and the rule of law as essential components of effective political management. Neoclassical Realism, while recognizing the importance of the international distribution of power and external pressures, emphasizes the role of domestic institutions, state capacity, and decision-making processes in translating systemic pressures into foreign policy behavior. The combination of these approaches provides a framework for explaining how domestic governance can mediate Iran's responses to the international environment.

Research Findings: The findings indicate that the quality of domestic governance has a substantial influence on Iran's foreign policy and international behavior. First, improved efficiency, transparency, and institutional coherence can increase the predictability of Iran's foreign policy and facilitate more effective diplomatic engagement. Greater internal coordination enables Iran to formulate clearer positions and pursue more consistent strategies in multilateral negotiations, regional

organizations, and international institutions. Predictability can also reduce uncertainty among international partners and create greater opportunities for economic, political, and security cooperation.

Second, weak domestic governance tends to increase uncertainty in foreign policy decision-making. Administrative inefficiency, institutional fragmentation, limited transparency, and inadequate coordination may produce inconsistent policies and make Iran's international positions more difficult for external actors to anticipate. Such uncertainty can weaken confidence in Iran's commitments and complicate long-term diplomatic relationships. Consequently, improving domestic governance can contribute to greater stability and consistency in foreign policy.

Third, effective governance strengthens public diplomacy, soft power, and international legitimacy. Transparent and accountable domestic institutions can improve Iran's international image and demonstrate greater institutional capacity. Participation in regional, humanitarian, scientific, and cultural initiatives can generate stronger international influence when supported by credible domestic governance. Thus, international power is not determined exclusively by military and economic capabilities; institutional performance and domestic legitimacy can also affect a state's ability to exercise influence.

Fourth, improved governance can reduce the costs of foreign policy. Effective institutional coordination and transparent decision-making reduce the likelihood of contradictory policies, duplication, and inefficient allocation of financial, human, and diplomatic resources. Greater internal cohesion allows foreign policy decisions to be made more efficiently and enables Iran to direct available resources toward strategic objectives.

Fifth, domestic governance has implications for international credibility and national security. Institutional coherence and effective decision-making can strengthen Iran's credibility in strategic negotiations and improve its capacity to respond to external threats through diplomatic and economic instruments. In the regional context, effective governance can also increase Iran's capacity to adopt constructive and mediating roles in regional crises.

Conversely, domestic institutional weaknesses may limit its ability to respond rapidly and consistently to international developments and may encourage a more defensive foreign policy posture. Overall, the findings demonstrate that domestic governance does not determine Iran's foreign policy independently of the international environment. Rather, it functions as an important intervening variable that shapes the way Iran perceives, processes, and responds to external opportunities and constraints.

Conclusion: The study concludes that the quality of domestic governance is a significant determinant of the behavioral patterns of the Islamic Republic of Iran in international relations. Improvements in transparency, accountability, efficiency, institutional coordination, and rule of law can contribute to greater foreign policy predictability, stronger diplomatic engagement, enhanced soft power, reduced policy costs, and greater international credibility.

Conversely, governance deficiencies can increase uncertainty, weaken institutional coherence, reduce international trust, and constrain Iran's ability to pursue effective regional and global strategies. Accordingly, strengthening domestic governance should be regarded not only as an internal administrative objective but also as an important component of Iran's foreign policy capacity and national security. A coordinated strategy that combines domestic institutional reform with adaptation to changes in the international environment can enhance Iran's bargaining power, diplomatic flexibility, and constructive participation in regional and global affairs.

Ultimately, stronger domestic governance can provide a more stable foundation for pursuing national interests and improving Iran's position within the international system.

Keywords: Good Governance, Foreign Policy, Islamic Republic of Iran, International Relations, Soft Power.

.

E-ISSN: 2717-0551 / University of Mazandaran / Quarterly of Strategic Studies of International Politics

Quarterly of Strategic Studies of International Politics is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

 10.22080/jpir.2026.31506.1563

تأثیر کیفیت حکمرانی داخلی بر الگوهای رفتاری جمهوری اسلامی ایران در روابط بین‌الملل؛ الزامات و پیامدها

حجت‌الله شریعتمداری

گروه علوم سیاسی، واحد آزادشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، آزادشهر، ایران.

Email: Hojjatallah.Shariatmadari@iau.ac.ir

id 0009-0000-8629-5468

عبدالرضا بای

گروه علوم سیاسی، واحد آزادشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، آزادشهر، ایران. (نویسنده مسئول)

Email: 2031613308@iaua.ac.ir

id 0000-0002-0930-4540

خسرو مزرعی

گروه علوم سیاسی، واحد آزادشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، آزادشهر، ایران.

Email: Kh.mazrai@iau.ac.ir

id 0009-0005-0927-2904

چکیده

حکمرانی مطلوب به عنوان شاخصی کارآمدی نظام سیاسی، نقش مهمی برای شکل‌دهی به رفتار دولت‌ها دارد. کیفیت حکمرانی داخلی از طریق مؤلفه‌هایی مانند شفافیت، پاسخ‌گویی، کارآمدی و حاکمیت قانون، می‌تواند جهت‌گیری سیاست خارجی کشورها را تحت تأثیر قرار دهد. هدف پژوهش، تبیین تأثیر کیفیت حکمرانی داخلی بر الگوهای رفتاری جمهوری اسلامی ایران در روابط بین‌الملل است. پرسش این است که کیفیت حکمرانی داخلی چگونه بر نحوه کنشگری ایران در عرصه بین‌المللی تأثیر می‌گذارد. فرضیه پژوهش بیان می‌کند که ارتقای کارآمدی، شفافیت و انسجام نهادی، رفتار بین‌المللی ایران را به سوی تعامل‌گرایی، پیش‌بینی‌پذیری و افزایش قدرت نرم سوق می‌دهد. پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و تلفیق نظریه حکمرانی خوب و واقع‌گرایی نئوکلاسیک انجام شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد ضعف حکمرانی داخلی موجب افزایش نااطمینانی در سیاست خارجی، کاهش انسجام تصمیم‌گیری و تضعیف تصویر بین‌المللی کشور می‌شود. در مقابل، ارتقای شاخص‌های حکمرانی خوب، اعتماد بین‌المللی و تعاملات دیپلماتیک را افزایش می‌دهد. انسجام نهادی و کارآمدی مدیریتی هزینه‌های سیاست خارجی را کاهش داده و شفافیت و پاسخ‌گویی، دیپلماسی عمومی و مشروعیت بین‌المللی را تقویت می‌کنند. بنابراین، بهبود حکمرانی داخلی، جایگاه بین‌المللی ایران را ارتقا داده و زمینه کنشگری مؤثرتر آن در نظام جهانی را فراهم می‌سازد.

کلیدواژه‌ها: حکمرانی مطلوب، سیاست خارجی، جمهوری اسلامی ایران، روابط بین‌الملل، قدرت نرم.

۱. مقدمه

در ادبیات روابط بین الملل، کیفیت حکمرانی داخلی به عنوان یکی از متغیرهای کلیدی در تبیین رفتار خارجی دولت‌ها، جایگاه فزاینده‌ای یافته است. برخلاف رویکردهای سنتی که عمدتاً بر عوامل ساختاری نظام بین الملل تأکید دارند، دیدگاه‌های جدیدتر بر این نکته تمرکز می‌کنند که مؤلفه‌های داخلی همچون شفافیت، پاسخ‌گویی، کارآمدی نهادی و حاکمیت قانون، نقش تعیین‌کننده‌ای در جهت‌گیری و الگوهای رفتاری کشورها در عرصه جهانی ایفا می‌کنند (Allan, 2024: 274). از این منظر، سیاست خارجی نه تنها بازتابی از فشارها و فرصت‌های خارجی، بلکه برآیندی از کیفیت حکمرانی در درون مرزهای ملی است. در این چارچوب، مفهوم حکمرانی مطلوب به عنوان یک چارچوب تحلیلی، امکان فهم پیوند میان کارکردهای داخلی دولت و کنشگری بین‌المللی آن را فراهم می‌کند (Williams, 2024: 422).

در جمهوری اسلامی ایران، این پیوند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ چراکه این کشور در دهه‌های اخیر با شرایط پیچیده‌ای در محیط بین‌المللی مواجه بوده است. فشارهای خارجی، تحریم‌های اقتصادی و تحولات ژئوپلیتیکی منطقه‌ای، سیاست خارجی ایران را در معرض آزمون‌های متعددی قرار داده‌اند (قدوسی، ۱۴۰۴: ۱۷). در چنین شرایطی، کیفیت حکمرانی داخلی می‌تواند به عنوان عاملی تعیین‌کننده در نحوه مواجهه با این چالش‌ها عمل کند. به عبارت دیگر، میزان انسجام نهادی، کارآمدی مدیریتی و سطح اعتماد عمومی در داخل، می‌تواند بر نوع پاسخ‌ها و الگوهای رفتاری ایران در عرصه بین‌المللی تأثیرگذار باشد (مقدری، ۱۴۰۰: ۲۸).

از سوی دیگر، رویکرد واقع‌گرایی نئوکلاسیک در روابط بین‌الملل، چارچوب مناسبی برای تحلیل این رابطه فراهم می‌آورد. این رویکرد با تأکید بر نقش متغیرهای داخلی در فیلتر کردن فشارهای نظام بین‌الملل، نشان می‌دهد که واکنش دولت‌ها به محیط خارجی، صرفاً تابعی از ساختار قدرت جهانی نیست؛ بلکه به ظرفیت‌ها و کیفیت حکمرانی داخلی نیز وابسته است (لوبل، ۱۴۰۳: ۴۱). در این چارچوب، می‌توان استدلال کرد که تفاوت در کیفیت حکمرانی، به تفاوت در میزان پیش‌بینی‌پذیری، تعامل‌گرایی یا تقابل در سیاست خارجی کشورها منجر می‌شود (آسلو، ۱۴۰۴: ۳). بالین حال، مرور ادبیات موجود نشان می‌دهد که بخش قابل‌توجهی از پژوهش‌ها در حوزه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، عمدتاً بر عوامل خارجی همچون ساختار نظام بین‌الملل، تحریم‌ها یا ملاحظات ژئوپلیتیکی تمرکز داشته‌اند (کاوه و رضایی، ۱۴۰۰؛ ابریشمی‌راد، ۱۴۰۱؛ جعفری‌پناه و نایبج، ۱۴۰۲). در مقابل، نقش کیفیت

حکمرانی داخلی در شکل‌دهی به رفتار بین‌المللی ایران، کمتر به‌صورت نظام‌مند و در چارچوب نظری مشخص مورد بررسی قرار گرفته است. این خلأ پژوهشی، ضرورت پرداختن به پیوند میان متغیرهای داخلی و کنشگری خارجی را برجسته می‌کند.

اهمیت پژوهش حاضر در آن است که با تمرکز بر مفهوم حکمرانی مطلوب و بهره‌گیری از چارچوب نظری واقع‌گرایی نئوکلاسیک، تلاش می‌کند تبیینی منسجم از تأثیر کیفیت حکمرانی داخلی بر رفتار بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران ارائه دهد. این پژوهش می‌تواند به درک بهتر از این مسأله کمک کند که چگونه ارتقاء شاخص‌های حکمرانی، می‌تواند به بهبود تعاملات خارجی، افزایش اعتماد بین‌المللی و تقویت قدرت نرم کشور منجر شود. همچنین، نتایج آن می‌تواند در حوزه سیاست‌گذاری عمومی و طراحی راهبردهای مؤثرتر در سیاست خارجی مورد استفاده قرار گیرد.

بر اساس این، هدف اصلی پژوهش حاضر، تبیین تأثیر کیفیت حکمرانی داخلی بر الگوهای رفتاری جمهوری اسلامی ایران در روابط بین‌الملل است. پرسش اصلی آن است که کیفیت حکمرانی داخلی چگونه بر نحوه کنشگری ایران در عرصه جهانی تأثیر می‌گذارد. فرضیه پژوهش بر این مبنا استوار است که ارتقاء کیفیت حکمرانی در ابعاد کارآمدی، شفافیت و انسجام نهادی، به افزایش تعامل‌گرایی، پیش‌بینی‌پذیری و تقویت قدرت نرم در سیاست خارجی ایران منجر می‌شود. روش تحقیق در این مطالعه، کیفی و از نوع توصیفی - تحلیلی است و داده‌ها از طریق منابع کتابخانه‌ای و اسنادی گردآوری و تحلیل شده‌اند. چارچوب نظری پژوهش نیز مبتنی بر تلفیقی از نظریه حکمرانی خوب و رویکرد واقع‌گرایی نئوکلاسیک است که بر پیوند میان متغیرهای داخلی و رفتار خارجی دولت‌ها تأکید دارد.

۲. چارچوب نظری

در تحلیل رفتار دولت‌ها در عرصه روابط بین‌الملل، یکی از مباحث مهم، تبیین نقش متغیرهای داخلی در کنار عوامل ساختاری نظام بین‌الملل است. در این راستا، دو رویکرد نظری مهم یعنی «نظریه حکمرانی خوب»^۱ و «واقع‌گرایی نئوکلاسیک»^۲ چارچوب مناسبی برای فهم این پیوند فراهم می‌کنند.

تحلیل رفتار دولت‌ها در عرصه روابط بین‌الملل تنها به عوامل خارجی محدود نمی‌شود؛ بلکه عوامل داخلی نیز به‌طور عمده بر سیاست خارجی و تصمیم‌گیری‌های بین‌المللی دولت‌ها تأثیر می‌گذارند. درواقع، در کنار ساختارهای جهانی و توزیع قدرت

1. Good Governance

2. Neoclassical Realism

در نظام بین الملل، متغیرهای داخلی مانند ظرفیت نهادی، انسجام اجتماعی، حکمرانی داخلی، ادراک نخبگان، و منابع اقتصادی می توانند نقشی کلیدی در تعیین نحوه رفتار دولت ها ایفا کنند. این رویکرد که مبتنی بر تحلیل رابطه میان متغیرهای داخلی و خارجی است، به ویژه در نظریه های روابط بین الملل مدرن مورد توجه قرار گرفته است (دلیر، ۱۴۰۱: ۲۵). در این راستا، تحلیل رفتار دولت ها با نادیده گرفتن عوامل داخلی به طور کامل نمی تواند به درک جامع و دقیقی از سیاست خارجی یک کشور منجر شود. به طور خاص، متغیرهای داخلی مانند سیستم حکومتی (دموکراتیک یا خودکامه)، نهادهای دولتی (کارآمد یا ناکارآمد)، و فرآیندهای تصمیم گیری داخلی (تمرکز یا عدم تمرکز در قدرت) می توانند بر توانایی دولت ها در مدیریت روابط بین المللی اثر بگذارند. برای مثال، دولت هایی با نهادهای قوی و انسجام داخلی بیشتر، قادر به پیش بینی رفتارهای خارجی خود هستند و می توانند سیاست های خارجی را در یک چارچوب منسجم و پایدار پیگیری کنند (قدوسی، ۱۴۰۴: ۸-۷).

ظرفیت های اقتصادی و اجتماعی نیز در تحلیل رفتار خارجی دولت ها حائز اهمیت هستند. دولت هایی که توانایی های اقتصادی بالایی دارند، می توانند قدرت نرم خود را در عرصه بین المللی گسترش دهند و برای حل و فصل بحران های جهانی ابزارهای بیشتری در اختیار داشته باشند. از سوی دیگر، دولتی که دچار بحران اقتصادی یا اجتماعی باشد، ممکن است مجبور به اتخاذ سیاست های واکنشی یا مبتنی بر فشار به کشورهای دیگر باشد. به طور مشابه، فرهنگ سیاسی و نظریه های غالب در سطح داخلی می توانند رفتار دولت ها را تحت تأثیر قرار دهند. به عنوان مثال، در کشورهایی که به دموکراسی های پایدار و شفاف وابسته هستند، ممکن است سیاست خارجی به طور مؤثرتر و منسجم تر اتخاذ شود؛ در حالی که در کشورهای با حکمرانی ضعیف و تصمیم گیری های غیرشفاف، سیاست خارجی ممکن است دچار تناقضات و نااطمینانی های بیشتری باشد (رز و پیفر، ۱۴۰۲: ۳۶-۳۵). به عبارت دیگر، تحلیل رفتارهای خارجی دولت ها بدون توجه به وضعیت داخلی آنها، ممکن است به طور کامل به شواهد نادرستی از عملکرد خارجی آنها منتهی شود. از این رو، نظریه های روابط بین الملل باید نه تنها ساختار نظام بین الملل، بلکه متغیرهای داخلی را نیز مدنظر قرار دهند تا بتوانند تحلیلی جامع از سیاست های خارجی کشورهای مختلف ارائه دهند.

در کنار این رویکرد، واقع گرایی نئوکلاسیک به عنوان یکی از رویکردهای مهم در نظریه های روابط بین الملل، بر نقش متغیرهای داخلی در تبیین رفتار خارجی دولت ها

تأکید دارد (گریفیتس، ۱۴۰۳: ۱۸۶). واقع‌گرایی نئوکلاسیک یکی از رویکردهای برجسته در نظریه‌های روابط بین‌الملل است که بر تأثیر متغیرهای داخلی در رفتارهای سیاست خارجی دولت‌ها تأکید دارد. این رویکرد برخلاف واقع‌گرایی کلاسیک که بیشتر بر ساختار نظام بین‌الملل و توزیع قدرت در سطح جهانی تأکید می‌کند، نقش متغیرهای داخلی مانند ادراک نخبگان، ساختارهای نهادی، ظرفیت‌های دولت و کیفیت حکمرانی را در تحلیل سیاست خارجی بسیار مهم می‌داند (قوام، ۱۳۹۳: ۲۵۲).

واقع‌گرایی نئوکلاسیک این‌طور استدلال می‌کند که سیاست خارجی دولت‌ها به‌طور کامل تحت تأثیر فشارهای خارجی نیست؛ بلکه به‌شدت از طریق فیلترهای داخلی و فرآیندهای تصمیم‌گیری تحت تأثیر قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، رفتار دولت‌ها در سیاست خارجی در کنار عوامل ساختاری جهانی، به میزان زیادی به چگونگی تفسیر این فشارها توسط نخبگان سیاسی، ظرفیت‌های داخلی و کیفیت حکمرانی در داخل کشور بستگی دارد (مک‌گلینچی، ۱۴۰۴: ۸۴-۸۳). این رویکرد همچنین به تفاوت‌های موجود بین کشورها از نظر کیفیت حکمرانی توجه دارد و معتقد است که دولتی که از نهادهای قوی و تصمیم‌گیری منسجم برخوردار است، قادر به اتخاذ سیاست‌های خارجی پیش‌بینی‌پذیرتر و مؤثرتری خواهد بود؛ درحالی‌که کشورهایی که نهادهای ضعیف و پراکنده دارند، ممکن است رفتارهای ناپایدار و واکنشی از خود نشان دهند که نه تنها بر منافع داخلی آن‌ها، بلکه بر روابط بین‌المللی‌شان نیز تأثیر منفی خواهد گذاشت (پلینو، ۱۴۰۳: ۲۹۳-۲۹۱).

۳. یافته‌های پژوهش

۳-۱. تأثیر شفافیت بر الگوهای رفتاری بین‌المللی

شفافیت در حکمرانی، به‌ویژه در سطح بین‌المللی، نقشی حیاتی ایفا می‌کند. این اصل، با کاهش ابهامات موجود در سیاست‌ها و نیت دولت‌ها، به بازیگران خارجی کمک می‌کند تا رفتار آن‌ها را بهتر پیش‌بینی کنند (مقدری، ۱۳۹۸: ۲۳). درک شفاف از رویکردهای یک دولت، نه تنها اعتماد متقابل را افزایش می‌دهد، بلکه مسیر را برای همکاری‌های دیپلماتیک و اقتصادی هموارتر می‌سازد (Adila, 2024: 5). به‌طور مشخص، تأثیر شفافیت را می‌توان در سه حوزه کلیدی مشاهده کرد.

الف) افزایش پیش‌بینی‌پذیری: هنگامی که دولت‌ها سیاست‌ها، اهداف و معیارهای تصمیم‌گیری خود را به‌روشنی بیان می‌کنند، بازیگران خارجی (کشورها، سازمان‌های بین‌المللی، سرمایه‌گذاران) قادر خواهند بود تا واکنش‌های احتمالی و گام‌های آتی آن

دولت را با دقت بیشتری تخمین بزنند. این امر از بروز سوء تفاهم‌ها و تنش‌های ناشی از عدم قطعیت جلوگیری می‌کند (Brousseau et al., 2024: 227-228).

ب) تقویت اعتمادسازی: شفافیت، پایه و اساس اعتماد در روابط بین‌الملل است. وقتی یک دولت در اقدامات و ارتباطات خود صداقت و وضوح را نشان می‌دهد، این سیگنال را به طرف‌های مقابل ارسال می‌کند که انگیزه‌های پنهان یا اهداف مخربی ندارد. این امر به‌ویژه در مذاکرات حساس، توافق‌نامه‌های همکاری و مدیریت بحران‌ها اهمیت دوچندان پیدا می‌کند (Nur et al., 2024: 94-96).

ج) کاهش هزینه‌های تعامل: ابهام و عدم شفافیت، اغلب مستلزم صرف زمان و منابع بیشتر برای جمع‌آوری اطلاعات، ارزیابی ریسک‌ها و ایجاد سازوکارهای تضمین در روابط است. با افزایش شفافیت، نیاز به این اقدامات پرهزینه کاهش یافته و تعاملات (چه دیپلماتیک و چه اقتصادی) روان‌تر، سریع‌تر و کم‌هزینه‌تر خواهد شد (Hafner-Burton et al., 2025: 329-330).

بنابراین بایستی اذعان داشت که مفهوم شفافیت در حکمرانی بین‌الملل، با کاهش ابهام، به پیش‌بینی‌پذیری رفتار دولت‌ها کمک شایانی می‌کند. این امر اعتماد را میان بازیگران تقویت کرده و بستر تعاملات دیپلماتیک و اقتصادی را هموار می‌کند. در نتیجه، هزینه‌های ناشی از عدم قطعیت و نیاز به سازوکارهای تضمین کاهش یافته و کارایی روابط بین‌الملل ارتقا می‌یابد. این اصل، ستون فقرات حکمرانی خوب و لازمه ثبات و همکاری پایدار است.

۱-۳. شفافیت و پیش‌بینی‌پذیری رفتار خارجی

شفافیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری داخلی، اطلاعات لازم برای تحلیل سیاست‌ها و اقدامات دولت را در اختیار بازیگران بین‌المللی قرار می‌دهد. زمانی که سیاست‌ها، اهداف و استراتژی‌ها به‌صورت روشن و مستند منتشر می‌شوند، دولت‌ها و نهادهای خارجی قادرند رفتار آینده کشور را با دقت بیشتری پیش‌بینی کنند و از تفسیرهای نادرست جلوگیری شود. این پیش‌بینی‌پذیری موجب کاهش ریسک ناشی از سوء تفاهم‌ها و تصمیم‌گیری‌های هیجانی در عرصه بین‌الملل می‌شود (بور، ۱۳۹۷: ۴۷). علاوه بر این، شفافیت باعث می‌شود بازیگران خارجی بتوانند برنامه‌ریزی بلندمدت برای همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه داشته باشند و سطح تعاملات اقتصادی و دیپلماتیک بهبود یابد. در نتیجه، کشورهایی که فرآیندهای شفاف و قابل دسترسی دارند، توانایی بیشتری در مدیریت بحران‌ها و تنش‌ها پیدا می‌کنند؛ زیرا سایر کشورها از نیت واقعی آن‌ها آگاه هستند و واکنش‌های غیرمنتظره کاهش می‌یابد (پی‌یر، ۱۳۹۹: ۱۳۹۹).

۷۱). همچنین، شفافیت به شکل‌گیری استانداردهای رفتاری بین‌المللی کمک می‌کند و امکان تحلیل رفتار دولت را برای پژوهشگران و تحلیلگران سیاست خارجی فراهم می‌آورد (امیدی و مکرمی، ۱۴۰۴: ۱۵).

۳-۱-۲. شفافیت و اعتمادسازی بین‌المللی

شفافیت، فراتر از صرفاً انتشار اطلاعات، یک تعهد ساختاری به صداقت و پاسخ‌گویی در صحنه جهانی است. وقتی تصمیمات، اهداف کلان و حتی فرآیندهای داخلی یک دولت به‌طور منظم و قابل‌دسترس برای جامعه بین‌المللی منتشر می‌شود، زمینه برای تفسیرهای نادرست و سوءظن‌های استراتژیک از بین می‌رود. همان‌طور که اشاره شد (آنسلو، ۱۴۰۴: ۴۴)، این وضوح عملی، به دولت‌ها این اطمینان را می‌دهد که طرف مقابل بر اساس داده‌ها و اهداف اعلام‌شده عمل می‌کند؛ نه بر اساس حدس و گمان. از طرفی، این بستر اعتمادی، مستقیماً بر توانایی دولت‌ها برای انجام اقدامات پیچیده و بلندمدت تأثیر می‌گذارد که برخی از مهم‌ترین پیامدهای آن به شرح ذیل است:

الف) تقویت همکاری‌های استراتژیک: در حوزه‌هایی مانند امنیت منطقه‌ای، کنترل تسلیحات، یا مبارزه با تروریسم، اعتماد متقابل ناشی از شفافیت، ورود به توافقات پیچیده و نیازمند اطمینان متقابل را ممکن می‌کند. دولت‌ها در محیط شفاف، ریسک کمتری برای پیمان‌شکنی یا انحراف از مسیر مورد توافق احساس می‌کنند (Bevir, 2024: 194-196).

ب) افزایش مشروعیت بین‌المللی: رعایت اصول شفافیت یک نمایش عملی از تعهد به «حکمرانی خوب» است. این التزام، اعتبار دولت را در نهادهای چندجانبه و در نظر سایر دولت‌ها افزایش می‌دهد (رز و پیفر، ۱۴۰۲: ۸۳). مشروعیت بالاتر، به معنای قدرت چانه‌زنی و نفوذ بیشتر در مجامع جهانی است.

ج) بهینه‌سازی روابط و کاهش هزینه‌ها: یکی از فواید عملی اعتماد، کاهش «هزینه‌های نظارتی» است. هنگامی که یک دولت قابل اعتماد تلقی می‌شود، طرف‌های مقابل نیاز کمتری به صرف منابع برای جاسوسی، ایجاد سازوکارهای پیچیده راستی‌آزمایی^۱ یا اعمال ضمانت‌های سخت‌گیرانه خواهند داشت. این امر تعاملات اقتصادی (سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی) و دیپلماتیک را کارآمدتر می‌کند (Grindle, 2024: 15-17).

د) ایجاد توافقی‌های مستحکم: درنهایت، اعتماد ایجادشده، بستر مذاکراتی را فراهم می‌کند که در آن طرفین با اطمینان بیشتری به دنبال منافع مشترک هستند و احتمال ایجاد توافقی‌های پایدار و مقاوم در برابر تغییرات کوتاه‌مدت سیاسی افزایش می‌یابد (محبی‌نیا، ۱۴۰۴: ۲۹)؛ لذا بایستی توجه کرد که شفافیت به‌عنوان ابزاری برای اعلام شفاف نیت‌ها، سنگ بنای اعتماد در دیپلماسی را بنا می‌نهد و ریسک سوءتفاهمات استراتژیک را به‌شدت کاهش می‌دهد. این اعتماد، مشروعیت بین‌المللی دولت را ارتقا بخشیده و امکان ورود به همکاری‌های پیچیده و بلندمدت را تسهیل می‌کند. در نتیجه، هزینه‌های نظارتی و شکاف‌های موجود در تعاملات کاهش یافته و پایایی توافقات تقویت می‌شود. بدین ترتیب، شفافیت نه یک امر شکلی، بلکه یک ضرورت کارکردی برای تعاملات مؤثر و پایدار جهانی است.

۳-۱-۳. شفافیت و کاهش هزینه‌های تعامل

افزایش شفافیت موجب کاهش هزینه‌های اطلاعاتی و اجرایی در تعاملات بین‌المللی می‌شود. زمانی که نهادها و دولت‌ها اطلاعات لازم دربارهٔ سیاست‌ها، قوانین و استراتژی‌ها را به‌صورت قابل دسترسی ارائه می‌کنند، دیگر کشورها نیاز کمتری به صرف منابع مالی، زمانی و انسانی برای تحلیل و ارزیابی دارند. این کاهش هزینه‌ها موجب تسهیل تعاملات دیپلماتیک و اقتصادی شده و امکان بهره‌برداری بهینه از فرصت‌ها را فراهم می‌کند (قدوسی، ۱۴۰۴: ۱۰۷).

علاوه بر این، شفافیت از بروز سوءبرداشت‌ها جلوگیری کرده و مانع اتخاذ تصمیمات پرهزینه ناشی از خطاهای اطلاعاتی می‌شود. دولت‌ها می‌توانند با استفاده از شفافیت، فرآیند مذاکرات و همکاری‌ها را کارآمدتر طراحی کنند و از منابع خود در راستای منافع ملی بهره‌برداری بهینه داشته باشند. در نتیجه، تعاملات بین‌المللی با شفافیت بالاتر، کم‌هزینه‌تر، مؤثرتر و پایدارتر خواهد بود و زمینه برای توسعه روابط چندجانبه فراهم می‌شود (عجم اوغلو، ۱۴۰۱: ۶۲).

به‌طور کلی، شفافیت به‌عنوان یک مؤلفهٔ کلیدی حکمرانی، نقش واسطه‌ای و حیاتی در تبدیل رفتار دولت‌ها از حالت مبهم و پرریسک به رفتار پیش‌بینی‌پذیر و قابل اعتماد ایفا می‌کند. این ویژگی نه‌تنها توان تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی داخلی را تقویت می‌کند، بلکه امکان اعتمادسازی و تعامل مؤثر در سطح بین‌المللی را فراهم می‌آورد (علی‌پور، ۱۴۰۱: ۵۵). شفافیت، از طریق کاهش ابهام، افزایش پیش‌بینی‌پذیری و کاهش هزینه‌های تعامل، بستر لازم برای تعامل‌گرایی، همکاری پایدار و قدرت نرم دولت‌ها را فراهم می‌کند و به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین عوامل موفقیت در سیاست

خارجی محسوب می‌شود. این موضوع نشان می‌دهد که تقویت شفافیت، پیش‌نیاز رفتار مؤثر، عقلانی و هماهنگ در روابط بین‌الملل است (مولر، ۱۴۰۲: ۱۸۶).

۲-۳. نقش پاسخ‌گویی در جهت‌دهی به سیاست خارجی

پاسخ‌گویی یکی از مؤلفه‌های اصلی حکمرانی خوب است که نه‌تنها کارکرد داخلی دولت را بهبود می‌بخشد، بلکه مسیر سیاست خارجی را نیز به‌طور قابل توجهی تحت تأثیر قرار می‌دهد (هاشم‌زاده و رضوانی، ۱۴۰۴: ۸۸). این ویژگی، با ایجاد الزام برای پاسخ‌گویی مدیران و تصمیم‌گیران به نتایج عملکرد خود، موجب می‌شود سیاست‌ها و اقدامات دولت در عرصه بین‌الملل شفاف، عقلانی و مسؤولانه باشد (دبیری‌مهر، ۱۴۰۲: ۱۹۱). در این بخش، نقش پاسخ‌گویی بر سه محور اصلی شامل مسؤولیت‌پذیری، کاهش رفتارهای پرریسک و افزایش مشروعیت بین‌المللی بررسی می‌شود.

۱-۲-۳. پاسخ‌گویی و مسؤولیت‌پذیری در تصمیم‌گیری خارجی

پاسخ‌گویی، به‌عنوان ستون فقرات یک نظام حکمرانی خوب، تضمین می‌کند که تصمیم‌گیران نه‌تنها در قبال اقدامات خود مسؤولیت دارند، بلکه باید نتایج آن اقدامات را برای ذی‌نفعان مختلف توضیح دهند (Andrews, 2024: 387). این امر در سیاست خارجی، ابعاد حیاتی پیدا می‌کند.

الف) افزایش حساسیت به پیامدها: پاسخ‌گویی، تصمیم‌گیران را نسبت به تبعات بالقوه (هم داخلی و هم بین‌المللی) تصمیماتشان حساس‌تر می‌کند. این حساسیت، به نوبه خود، موجب اتخاذ سیاست‌های سنجیده‌تر، بلندمدت‌تر و کمتر واکنشی یا هیجانی می‌شود. دولتهایی که می‌دانند باید پاسخ‌گوی نتایج باشند، کمتر به سمت منافع کوتاه‌مدت یا تصمیمات شتاب‌زده گرایش پیدا می‌کنند (مقدری، ۱۴۰۰: ۱۶۷).

ب) تقویت شفافیت و انسجام در فرآیندهای تصمیم‌گیری: در دولت‌های پاسخ‌گو، فرآیندهای تصمیم‌گیری به‌طور معمول شفاف‌تر بوده و شامل مشورت و هماهنگی میان نهادهای مختلف است. این انسجام نهادی، به جلوگیری از تناقض در سیاست خارجی کمک کرده و موجب می‌شود که رویکردهای اتخاذ شده، هماهنگ و یکپارچه باشند (کالپوکاس، ۱۴۰۴: ۱۰۵).

ج) تأثیر نظارت چندلایه بر تحلیل و ارزیابی: پاسخ‌گویی به نهادهای نظارتی، رسانه‌ها و افکار عمومی، یک لایه نظارتی چندگانه ایجاد می‌کند. این نظارت مداوم، فشار لازم را برای انجام تحلیل‌های جامع، ارزیابی دقیق پیامدها و درنظرگرفتن ابعاد مختلف یک تصمیم، وارد می‌کند (پیشگاهی‌فرد، ۱۴۰۳: ۱۷۳).

د) اتخاذ سیاست‌های مستدل، پیش‌بینی‌پذیر و قابل اصلاح: نتیجه فرآیندهای شفاف، سنجیده و تحت نظارت، اتخاذ سیاست‌های خارجی است که مستدل، قابل پیش‌بینی و در صورت بروز خطا، دارای قابلیت اصلاح باشند. این ویژگی‌ها، اعتماد بازیگران خارجی را افزایش داده و به ثبات روابط بین‌الملل کمک می‌کند (Lodge & Wegrich, 2025: 75-76).

و) هماهنگی با معیارهای اخلاقی و حقوق بین‌الملل: مسئولیت‌پذیری از طریق پاسخ‌گویی، تضمین می‌کند که تصمیمات دولت در سیاست خارجی، تنها در راستای منافع ملی نباشد؛ بلکه با معیارهای اخلاقی پذیرفته‌شده در سطح جهانی و همچنین الزامات حقوق بین‌الملل نیز هماهنگ باشد. این امر به دولت کمک می‌کند تا به‌عنوان یک بازیگر مسؤول و اخلاق‌مدار در عرصه بین‌المللی شناخته شود (Andrews et al., 2024: 308-310).

بنابراین باید توجه داشت که مفهوم پاسخ‌گویی، حساسیت تصمیم‌گیران را به پیامدهای داخلی و بین‌المللی افزایش داده و سیاست‌های سنجیده و بلندمدت را تقویت می‌کند. این امر فرآیندهای تصمیم‌گیری را شفاف و منسجم ساخته و از طریق نظارت چندلایه، تحلیل جامع و ارزیابی پیامدها را تضمین می‌کند. نتیجه آن، سیاست‌های مستدل، پیش‌بینی‌پذیر و هماهنگ با معیارهای اخلاقی و حقوق بین‌الملل است که به حفظ اعتبار و ثبات کشور کمک می‌کند.

۲-۳. پاسخ‌گویی و کاهش رفتارهای پرریسک

پاسخ‌گویی در نظام سیاسی به این معناست که تصمیم‌گیران در قبال اقدامات و تصمیمات خود، مسئولیت‌پذیر بوده و باید در برابر نتایج آن‌ها به نهادهای ناظر، شهروندان و یا جامعه بین‌المللی پاسخ‌گو باشند (Hafner-Burton et al., 2025: 350-352). سطوح بالای پاسخ‌گویی، تأثیرات قابل توجهی بر نحوه اتخاذ و اجرای سیاست خارجی دارد.

الف) کاهش تصمیمات غیرمسئولانه و پرریسک: در نظام‌های پاسخ‌گو، تصمیم‌گیران از عواقب اقدامات خود آگاه هستند و می‌دانند که باید در برابر نتایج آن‌ها پاسخ‌گو باشند. این آگاهی، باعث می‌شود از اتخاذ اقدامات هیجانی، شتاب‌زده یا پرریسک که ممکن است به منافع ملی آسیب برساند، خودداری کنند (پارسا، ۱۴۰۳: ۲۲).

ب) تضمین تحلیل هزینه - فایده جامع: پاسخ‌گویی، الزام‌آور می‌کند که هرگونه اقدام در سیاست خارجی با تحلیل دقیق و جامعی از هزینه‌ها و فواید آن همراه باشد.

این رویکرد، از انتخاب مسیرهای پرهزینه، ناکارآمد یا ناپایدار جلوگیری کرده و به سمت تصمیماتی هدایت می‌کند که بیشترین منفعت را با کمترین هزینه به همراه دارند (Ali, 2025: 449-451).

ج) تقویت فرآیند بررسی سناریوها و پیشگیری از خطا: پاسخ‌گویی، فرآیند بررسی سناریوهای مختلف و شبیه‌سازی پیامدهای احتمالی سیاست‌ها را تقویت می‌کند. این امر به دولت‌ها کمک می‌کند تا پیش از اجرای سیاست‌ها، نقاط ضعف و قوت احتمالی را شناسایی کرده و از بروز خطاهای استراتژیک که می‌توانند هزینه‌های هنگفتی داشته باشند، پیشگیری کنند (Taufiqurokhman & Almuqstith, 2025: 277-279).

د) ایجاد ثبات و افزایش اطمینان بازیگران خارجی: سیاست خارجی مبتنی بر پاسخ‌گویی، معمولاً تدریجی، برنامه‌ریزی‌شده و با ثبات داخلی همراه است. این امر باعث می‌شود تا بازیگران خارجی نسبت به نیت و اقدامات دولت مورد نظر، اطمینان بیشتری حاصل کنند و این خود به ایجاد روابط پایدارتر و پیش‌بینی‌پذیرتر در سطح بین‌المللی کمک می‌کند (پی‌یر، ۱۳۹۹: ۱۲۵).

و) صرفه‌جویی در منابع و حفظ اعتبار: کاهش رفتارهای پرریسک نه تنها منجر به صرفه‌جویی در منابع مالی و انسانی می‌شود، بلکه از تشدید تنش‌های بین‌المللی جلوگیری کرده و به حفظ اعتبار و جایگاه کشور در نظام بین‌الملل کمک شایانی می‌کند (Lodge & Wegrich, 2025: 153-155).

پاسخ‌گویی بالا در نظام‌های سیاسی، تصمیم‌گیران را به اتخاذ اقدامات سنجیده و تحلیل هزینه - فایده در سیاست خارجی ملزم می‌کند. این امر از تصمیمات هیجانی و پرریسک جلوگیری کرده و با تقویت بررسی سناریوها، از خطاهای استراتژیک پیشگیری می‌کند. سیاست خارجی حاصل، تدریجی، باثبات و قابل اطمینان برای بازیگران خارجی بوده و به حفظ منابع و اعتبار بین‌المللی کشور کمک می‌کند.

۳-۲-۳. پاسخ‌گویی و افزایش مشروعیت بین‌المللی

پاسخ‌گویی داخلی، علاوه بر ایجاد ثبات و هماهنگی در سیاست‌های داخلی، موجب افزایش مشروعیت دولت در سطح بین‌المللی نیز می‌شود. دولت‌هایی که در داخل پاسخ‌گو هستند، به عنوان بازیگرانی مسؤول و قابل اعتماد در عرصه جهانی شناخته می‌شوند. این مشروعیت، به دولت امکان می‌دهد در مذاکرات بین‌المللی با اعتماد بیشتری حضور یابد و روابط دوجانبه و چندجانبه خود را تقویت کند (افشاری، ۱۴۰۰: ۱۳۹). همچنین، مشروعیت بین‌المللی ناشی از پاسخ‌گویی، باعث می‌شود بازیگران خارجی احتمال اقدامات یک‌جانبه و غیرقابل پیش‌بینی دولت را پایین‌تر ارزیابی کنند

و زمینه تعاملات سازنده و همکاری‌های بلندمدت فراهم شود. این ویژگی به‌ویژه در شرایط رقابت و فشارهای بین‌المللی اهمیت پیدا می‌کند؛ زیرا دولت پاسخ‌گو قادر است سیاست‌های خود را به شکلی شفاف و عقلانی ارائه دهد و از اعتبار سیاسی خود برای ایجاد توافقات پایدار استفاده کند (رز و پیفر، ۱۴۰۲: ۱۴۱).

به‌طور کلی، پاسخ‌گویی به‌عنوان یک مکانیزم کنترلی و نهادی، نقش کلیدی در جهت‌دهی به سیاست خارجی دارد. این ویژگی موجب می‌شود تصمیمات دولت‌ها عقلانی، مسؤولانه و هماهنگ با منافع ملی اتخاذ شود و رفتارهای هیجانی یا پرریسک کاهش یابد. همچنین، پاسخ‌گویی، ظرفیت اعتمادسازی و مشروعیت‌بخشی در سطح بین‌المللی را تقویت و زمینه را برای تعاملات مؤثر، پایدار و همکاری محور فراهم می‌کند (پورعزت، ۱۳۹۹: ۵۲-۵۱). به این ترتیب، دولت‌هایی که پاسخ‌گو هستند، نه‌تنها توانایی بهتری در مدیریت بحران‌ها و فرصت‌ها دارند، بلکه جایگاه خود را در نظام بین‌الملل نیز ارتقا می‌دهند و می‌توانند سیاست خارجی هوشمندانه و اثرگذارانه‌ای دنبال کنند (بور، ۱۳۹۷: ۸۰).

۳-۳. تأثیر کارآمدی نهادی بر کنشگری بین‌المللی

کارآمدی نهادی یکی از مهم‌ترین شاخص‌های حکمرانی مطلوب است که علاوه بر ارتقاء عملکرد داخلی دولت، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌دهی رفتار خارجی دارد. کارآمدی نهادی با بهینه‌سازی فرآیندهای تصمیم‌گیری و اجرای سیاست‌ها، انسجام و هماهنگی میان نهادها را افزایش می‌دهد و زمینه را برای تعامل مؤثر با بازیگران بین‌المللی فراهم می‌کند (مقدری، ۱۳۹۸: ۷۱). در این بخش، تأثیر کارآمدی نهادی بر سیاست خارجی از سه منظر انسجام در اجرا، کاهش هزینه‌ها و افزایش قدرت چانه‌زنی بررسی می‌شود.

۱-۳-۳. کارآمدی و انسجام در اجرای سیاست خارجی

کارآمدی نهادی موجب می‌شود سیاست‌های خارجی به‌صورت هماهنگ و یکپارچه اجرا شوند. در دولت‌های کارآمد، شکاف میان تصمیم‌گیری و اجرای سیاست‌ها کاهش می‌یابد و پیام‌های ارسالی به بازیگران خارجی انسجام بیشتری پیدا می‌کنند. این هماهنگی باعث می‌شود سیاست‌های خارجی از ثبات و پیش‌بینی‌پذیری برخوردار شوند و طرف‌های بین‌المللی بتوانند رفتار دولت را با دقت بیشتری تحلیل کنند (پیشگاهی‌فرد، ۱۴۰۳: ۲۰۷). همچنین، انسجام اجرایی موجب کاهش تضادهای داخلی میان نهادهای مختلف می‌شود و فرآیند تصمیم‌گیری را سریع‌تر و کارآمدتر

می‌کند. در نتیجه، دولت قادر است به‌طور هم‌زمان چندین هدف سیاست خارجی را دنبال کند؛ بدون آنکه تضادهای داخلی یا پیام‌های متناقض موجب کاهش اعتبار یا آسیب به جایگاه بین‌المللی شود (آنسلو، ۱۴۰۴: ۵۹). انسجام ناشی از کارآمدی نهادی همچنین امکان برنامه‌ریزی بلندمدت و اتخاذ استراتژی‌های سازگار با شرایط محیط بین‌المللی را فراهم می‌کند.

۲-۳. کارآمدی و کاهش هزینه‌های سیاست خارجی

کارآمدی دولت، به معنای توانایی دولت در استفاده بهینه از منابع (مالی، انسانی، اطلاعاتی) و اجرای مؤثر برنامه‌ها و سیاست‌های خود است. این کارآمدی، تأثیر مستقیمی بر جنبه‌های مختلف سیاست خارجی، از جمله هزینه‌های مرتبط با آن، دارد (Hadiwidjaja & Riana, 2024: 4230-4231). تحقق این مفهوم، پیامدهای مهمی

برای نظام‌های سیاسی به شرح ذیل خواهد داشت:

الف) بهینه‌سازی مدیریت منابع: دولت‌های کارآمد قادرند منابع مالی، انسانی و اطلاعاتی خود را به‌صورت استراتژیک و با هدف حداکثرسازی بازدهی مدیریت کنند. این بهینه‌سازی، منجر به کاهش هزینه‌های غیرضروری در فرآیندهای سیاست خارجی می‌شود. به‌عنوان مثال، استفاده صحیح از اطلاعات دقیق و به‌روز، از تصمیم‌گیری‌های پرهزینه ناشی از خطاهای اطلاعاتی جلوگیری می‌کند (ارککیلا، ۱۴۰۴: ۲۴۰).

ب) افزایش بهره‌وری در تعاملات دیپلماتیک و اقتصادی: فرآیندهای منسجم و کارآمد در دیپلماسی و روابط اقتصادی، منجر به انجام تعاملات با کمترین هزینه زمانی و مالی و بیشترین دستاورد می‌شود. این امر شامل صرفه‌جویی در زمان مذاکرات، کاهش نیاز به جلسات تکراری و افزایش سرعت در پیشبرد توافقات است (Taufiqurokhman & Almuqsith, 2025: 281-283).

ج) اجرای سریع‌تر و دقیق‌تر برنامه‌های سیاست خارجی: کارآمدی نهادی باعث می‌شود برنامه‌های سیاست خارجی با سرعت و دقت بیشتری اجرا شوند. این امر نه تنها باعث صرفه‌جویی در منابع می‌شود، بلکه قدرت چانه‌زنی و انعطاف‌پذیری دولت را در مواجهه با چالش‌ها و بحران‌های بین‌المللی افزایش می‌دهد (پارسا، ۱۴۰۳: ۴۸).

د) تمرکز بر پروژه‌ها و مذاکرات استراتژیک: با کاهش هزینه‌های کلی سیاست خارجی، دولت می‌تواند منابع خود را بر پروژه‌ها، مذاکرات و اهداف استراتژیک متمرکز کند. این تمرکز، از اتلاف منابع در فعالیت‌های کم‌اهمیت جلوگیری کرده و به دولت امکان می‌دهد تا سرمایه‌گذاری‌های خود را در حوزه‌هایی که بیشترین بازدهی استراتژیک را دارند، انجام دهد (Peters, 2024: 60-61).

کارآمدی دولت، با مدیریت بهینه منابع، کاهش هزینه‌های سیاست خارجی را در پی دارد و بهره‌وری در تعاملات دیپلماتیک و اقتصادی را افزایش می‌دهد. این کارآمدی، منجر به اجرای سریع‌تر و دقیق‌تر برنامه‌ها شده و قدرت چانه‌زنی و انعطاف‌پذیری دولت را در مواجهه با بحران‌ها تقویت می‌کند. با تمرکز بر پروژه‌های استراتژیک، دولت از ائتلاف منابع جلوگیری کرده و اثربخشی سیاست خارجی خود را ارتقا می‌بخشد.

۳-۳-۳. کارآمدی و افزایش قدرت چانه‌زنی

کارآمدی مدیریتی و نهادی توانایی دولت در مذاکره و چانه‌زنی را افزایش می‌دهد. طرف‌های خارجی تمایل دارند با دولت‌هایی تعامل کنند که ساختار منسجم، تصمیم‌گیری سریع و قابلیت اجرای مؤثر سیاست‌ها دارند؛ زیرا این ویژگی‌ها امکان پیش‌بینی رفتار و تعهدات طرف مقابل را افزایش می‌دهد (دبیری‌مهر، ۱۴۰۲: ۲۰۶). علاوه بر این، کارآمدی نهادی به دولت اجازه می‌دهد سناریوهای مختلف را قبل از تصمیم‌گیری بررسی و استراتژی‌های مؤثر و انعطاف‌پذیر تدوین کند. این امر موجب می‌شود قدرت چانه‌زنی دولت در مذاکرات تجاری، دیپلماتیک و امنیتی افزایش یابد و امکان تحقق اهداف راهبردی با هزینه کمتر فراهم شود. دولت‌های کارآمد همچنین می‌توانند با برنامه‌ریزی مناسب و ایجاد هماهنگی میان نهادها، از فرصت‌ها و اهرم‌های قدرت نرم به‌صورت بهینه بهره‌برداری کنند (ارککیلا، ۱۴۰۴: ۲۵۸)؛ بنابراین بایستی توجه داشت که کارآمدی نهادی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابعاد حکمرانی، نقش محوری در ارتقاء اثربخشی سیاست خارجی ایفا می‌کند. این ویژگی نه تنها انسجام و هماهنگی میان نهادها را تقویت می‌کند، بلکه موجب کاهش هزینه‌های مالی و سیاسی و افزایش توان چانه‌زنی دولت می‌شود. دولت‌های کارآمد قادرند رفتارهای خود را در عرصه بین‌الملل قابل پیش‌بینی و منطقی طراحی و از منابع خود به بهترین شکل بهره‌برداری کنند (مقدری، ۱۴۰۰: ۲۲۵). در نتیجه، کارآمدی نهادی، بستر لازم برای ایجاد تعاملات مؤثر، استراتژیک و پایدار با بازیگران بین‌المللی را فراهم و جایگاه کشور را در معادلات جهانی تقویت می‌کند.

۳-۴. نقش حاکمیت قانون در شکل‌دهی به رفتار بین‌المللی

حاکمیت قانون یکی از ستون‌های اصلی حکمرانی مطلوب است که نه تنها نظم و عدالت داخلی را تضمین می‌کند، بلکه تأثیر بسزایی بر رفتار دولت‌ها در روابط بین‌الملل دارد. دولت‌هایی که به اصول حاکمیت قانون پایبند هستند، رفتارهای خارجی خود را بر

اساس قواعد و استانداردهای مشخص تنظیم می‌کنند و از تصمیمات سلیقه‌ای یا پریسک اجتناب می‌کنند (بور، ۱۳۹۷: ۱۱۴). این بخش، نقش حاکمیت قانون را از سه منظر پایبندی به قواعد بین‌المللی، افزایش اعتبار و کاهش تعارضات بررسی می‌کند.

۱-۴-۳. حاکمیت قانون و تعهد به قواعد بین‌المللی

حاکمیت قانون که به معنای برتری قانون بر همه افراد و نهادها، از جمله دولت است، نه تنها در حوزه داخلی یک کشور اهمیت دارد، بلکه تأثیر بسزایی بر نحوه تعامل آن دولت در عرصه بین‌المللی می‌گذارد. دولت‌هایی که در داخل به قانون احترام می‌گذارند و چارچوب‌های قانونی شفاف و الزام‌آوری دارند، به‌طور طبیعی تمایل بیشتری به رعایت تعهدات بین‌المللی خود نشان می‌دهند (Pierre & Peters, 2024: 325-326). جنبه‌های کلیدی این ارتباط عبارت‌اند از:

الف) تسهیل پایبندی به تعهدات بین‌المللی: وقتی یک دولت قوانین داخلی شفاف، منسجم و الزام‌آور داشته باشد، به معنای وجود یک ساختار حقوقی قوی و قابل اتکا در آن کشور است. این ساختار، به دولت کمک می‌کند تا تعهدات بین‌المللی خود را به‌طور مؤثرتری در چارچوب قوانین داخلی خود بگنجانند و اجرا کند. در مقابل، دولت‌هایی که قوانین داخلی ضعیف یا متناقض دارند، ممکن است در اجرای تعهدات بین‌المللی خود با چالش مواجه شوند (افشاری، ۱۴۰۰: ۲۲۰).

ب) تثبیت نظم حقوقی جهانی: پایبندی دولت‌ها به تعهدات بین‌المللی که ریشه در حاکمیت قانون داخلی آن‌ها دارد، به تثبیت و تقویت نظم حقوقی در سطح جهانی کمک می‌کند. این امر از بروز خلأهای قانونی، بی‌ثباتی و عدم قطعیت در روابط بین‌الملل جلوگیری کرده و به ایجاد یک چارچوب حقوقی قابل پیش‌بینی برای تعاملات میان دولت‌ها کمک می‌کند (Nora et al., 2025: 14-15).

ج) تدوین سیاست خارجی مبتنی بر چارچوب‌های مشخص: حاکمیت قانون، تضمین می‌کند که سیاست‌های خارجی بر اساس رویکردها و چارچوب‌های حقوقی مشخص و قابل پیش‌بینی تدوین شوند. این امر از تصمیم‌گیری‌های خودسرانه، غیرمنطقی و یک‌جانبه جلوگیری کرده و به دولت‌ها امکان می‌دهد تا در عرصه بین‌المللی با رویکردی سنجیده و مسئولانه عمل کنند (کالپوکاس، ۱۴۰۴: ۱۴۴).

د) ایفای نقش متوازن و مسئولانه در نهادهای بین‌المللی: دولت‌هایی که به قانون پایبند هستند، قادرند در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی نقش خود را به‌صورت متوازن و مسئولانه ایفا کنند. آن‌ها تعهدات خود را در برابر سایر بازیگران به‌طور شفاف ارائه

داده و در چارچوب قوانین بین‌المللی عمل می‌کنند. این رویکرد، به ایجاد اعتماد، کاهش تنش‌های حقوقی و سیاسی و فراهم کردن زمینه برای تعاملات پایدار و پیش‌بینی‌پذیر میان دولت‌ها کمک می‌کند (Nur et al., 2025: 88-89)؛ لذا ذکر این موضوع از اهمیت بالایی برخوردار است که حاکمیت قانون در داخل دولت‌ها، زمینه را برای پایبندی مؤثر به تعهدات بین‌المللی فراهم و به تثبیت نظم حقوقی جهانی کمک می‌کند. این امر موجب تدوین سیاست خارجی بر اساس چارچوب‌های مشخص و قابل پیش‌بینی شده و از تصمیمات یک‌طرفه جلوگیری می‌کند. دولت‌های پایبند به قانون، نقش متوازن و مسئولانه‌ای در نهادهای بین‌المللی ایفا کرده و تعهدات خود را به شفافیت ارائه می‌دهند. درنهایت، این رویکرد به ایجاد اعتماد و تعاملات پایدار و پیش‌بینی‌پذیر میان دولت‌ها منجر می‌شود.

۲-۳. حاکمیت قانون و افزایش اعتبار بین‌المللی

پایبندی یک دولت به قوانین داخلی و فرآیندهای قانونی خود، صرفاً یک مسأله مربوط به حوزه داخلی نیست؛ بلکه تأثیرات عمیقی بر جایگاه، اعتبار و نحوه تعامل آن دولت در سطح بین‌المللی دارد. زمانی که یک دولت به اصول حقوقی و رویه‌های قانونی خود وفادار است، این امر سیگنالی قدرتمند به جامعه جهانی ارسال می‌کند که آن دولت، یک بازیگر منظم، قابل اعتماد و مسئولیت‌پذیر است (Grindle, 2024: 26-28). جنبه‌های کلیدی این موضوع عبارت‌اند از:

الف) افزایش اعتبار و اعتماد بین‌المللی: بازیگران بین‌المللی، به‌ویژه دولت‌های دیگر، تمایل دارند با دولت‌هایی تعامل کنند که از ثبات داخلی و پایبندی به قانون برخوردارند. این پایبندی، نشان‌دهنده این است که تصمیمات و تعهدات دولت بر اساس رویه‌های مشخص و قابل اتکا اتخاذ می‌شوند و صرفاً نتیجه اراده‌های لحظه‌ای یا فشارهای غیررسمی نیستند. این اعتبار، به‌عنوان یک «سرمایه دیپلماتیک» عمل و مذاکرات و توافقات را تسهیل می‌کند (پی‌یر، ۱۳۹۹: ۱۷۵).

ب) تقویت نفوذ در مجامع بین‌المللی: دولتی که در داخل به قانون احترام می‌گذارد، در مجامع بین‌المللی نیز از وزن و نفوذ بیشتری برخوردار خواهد بود. سایر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی، چنین دولتی را به‌عنوان یک شریک قابل اعتماد و دارای اصول تلقی می‌کنند و احتمال بیشتری دارد که به مواضع و پیشنهادها آن توجه کنند. این امر، توانایی دولت را برای تأثیرگذاری بر تصمیمات جهانی و پیشبرد منافع ملی خود افزایش می‌دهد (Nora et al., 2025: 17-18).

ج) ایجاد روابط بلندمدت و استراتژیک: پایبندی به قانون، زمینه را برای ایجاد روابط پایدار و بلندمدت فراهم می‌آورد. زمانی که کشورها از تعهدات قانونی یکدیگر اطمینان حاصل کنند، آمادگی بیشتری برای سرمایه‌گذاری مشترک، همکاری‌های امنیتی استراتژیک و ایجاد پیمان‌های بلندمدت خواهند داشت. این امر به دولت‌ها امکان می‌دهد تا از فرصت‌های همکاری در حوزه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی و امنیتی به بهترین نحو بهره‌مند شوند (هاشم‌زاده و رضوانی، ۱۴۰۴: ۱۲۰-۱۱۹).

د) نمایش مسئولیت‌پذیری و انسجام: پایبندی به قانون، جلوه‌ای از مسئولیت‌پذیری دولت در قبال شهروندان و همچنین جامعه بین‌المللی است. این امر نشان می‌دهد که دولت، صرفاً به دنبال منافع کوتاه‌مدت نیست؛ بلکه به اصول و چارچوب‌های رفتاری پایبند است. این ویژگی، دولت را به‌عنوان یک شریک مطمئن و قابل پیش‌بینی در صحنه جهانی معرفی و به ایجاد ثبات در روابط بین‌الملل کمک می‌کند (Pierre & Peters, 2024: 328-330).

بنابراین بایستی توجه داشت که پایبندی دولت به قوانین داخلی، اعتبار و مشروعیت آن را در سطح بین‌المللی به‌طور چشم‌گیری افزایش می‌دهد. این امر، دولت را به‌عنوان یک بازیگر قابل اعتماد و مسئولیت‌پذیر معرفی کرده و مذاکرات و توافقات بین‌المللی را تسهیل می‌بخشد. اعتبار حاصل از حاکمیت قانون، نفوذ بین‌المللی را تقویت و امکان ایجاد روابط استراتژیک و بلندمدت را فراهم می‌کند. درنهایت، این پایبندی، نشان‌دهنده انسجام و مسئولیت‌پذیری بوده و به پیش‌بینی‌پذیری دولت در تعاملات جهانی کمک می‌کند.

۳-۴-۳. حاکمیت قانون و کاهش تعارضات

حاکمیت قانون باعث کاهش رفتارهای سلیقه‌ای و تنش‌زا در سیاست خارجی می‌شود و زمینه را برای حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات فراهم می‌کند. زمانی که دولت‌ها به قوانین داخلی و بین‌المللی پایبند هستند، اختلافات با سایر بازیگران خارجی عمدتاً از طریق سازوکارهای حقوقی و دیپلماتیک حل می‌شوند و احتمال برخوردهای غیرمنتظره کاهش می‌یابد. این وضعیت همچنین موجب می‌شود تصمیمات خارجی دولت‌ها قابل پیش‌بینی و شفاف باشد که خود عامل کاهش تنش‌ها و افزایش اعتماد متقابل است (مقدری، ۱۳۹۸: ۵۴). علاوه بر این، پایبندی به قانون به دولت‌ها امکان می‌دهد استانداردهای رفتاری مشخصی را در تعاملات بین‌المللی پیاده و از ایجاد شکاف یا تضاد میان اهداف داخلی و خارجی جلوگیری کنند. این سازوکارها نه تنها

ثبات سیاست خارجی را تضمین می‌کنند، بلکه به ارتقاء دیپلماسی چندجانبه و کاهش هزینه‌های تعارضات بین‌المللی کمک می‌کنند (رز و پیفر، ۱۴۰۲: ۱۹۳-۱۹۱). به‌طور کلی، حاکمیت قانون به‌عنوان ستون اصلی حکمرانی، نقش تعیین‌کننده‌ای در نهادینه‌سازی رفتارهای قاعده‌مند در سیاست خارجی دارد. پایبندی به قانون موجب پیش‌بینی‌پذیری رفتار دولت، افزایش اعتماد و مشروعیت بین‌المللی و کاهش تعارضات می‌شود. دولت‌هایی که به اصول حقوقی پایبند هستند، قادرند سیاست خارجی عقلانی، مسئولانه و هماهنگ با منافع ملی و بین‌المللی تدوین کنند (پارسا، ۱۴۰۳: ۸۶). به این ترتیب، حاکمیت قانون، یکی از مهم‌ترین ابزارهای تقویت ثبات و اثربخشی سیاست خارجی و تعاملات بین‌المللی به‌شمار می‌رود و از بروز بی‌ثباتی و تصمیم‌گیری‌های پرریسک جلوگیری می‌کند.

۵-۳. نقش انسجام نهادی و اعتماد در الگوهای رفتاری بین‌المللی

انسجام نهادی و اعتماد، به‌عنوان حلقه‌های نهایی زنجیره حکمرانی خوب، نقش تعیین‌کننده‌ای در تبدیل ظرفیت‌های داخلی به رفتارهای مؤثر و تعامل‌گرا در سطح بین‌المللی دارند. انسجام نهادها و سطح اعتماد، هم در داخل دولت و هم در سطح بین‌الملل، تعیین‌کننده قابلیت پیش‌بینی، هماهنگی و اثربخشی سیاست خارجی است (پورعزت، ۱۳۹۹: ۱۰۵). این بخش نقش انسجام نهادی و اعتماد را از سه منظر اصلی شامل یکپارچگی سیاست خارجی، تقویت دیپلماسی خارجی و توسعه تعاملات بین‌المللی بررسی می‌کند.

۱-۵-۳. انسجام نهادی و یکپارچگی سیاست خارجی

انسجام نهادی، به معنای هم‌سویی و هماهنگی میان نهادهای مختلف دولتی است که در تدوین و اجرای سیاست خارجی نقش دارند. این هم‌سویی، از بروز تشتت، تناقض و پیام‌های متناقض در عرصه بین‌الملل جلوگیری می‌کند و به دولت امکان می‌دهد تا با یک صدا و با رویکردی یکپارچه در صحنه جهانی حضور یابد (Hadiwidjaja & Riana, 2024: 4233-4235). اهمیت انسجام نهادی در سیاست خارجی را می‌توان از جنبه‌های زیر بررسی کرد.

الف) ایجاد ثبات و پیش‌بینی‌پذیری در سیاست خارجی: زمانی که نهادهای تصمیم‌گیر و اجرایی (مانند وزارت امور خارجه، نهادهای امنیتی، و سازمان‌های اقتصادی مرتبط) در یک راستا حرکت کنند، سیاست خارجی دولت از ثبات و قابلیت پیش‌بینی بالاتری برخوردار خواهد شد. این امر به بازیگران بین‌المللی کمک می‌کند

تا درک درستی از اهداف و رویکردهای دولت داشته باشند و بتوانند بر اساس آن، واکنش‌ها و تعاملات خود را تنظیم کنند. عدم انسجام نهادی، برخلاف این، می‌تواند منجر به سردرگمی، سوءتفاهم، و بی‌ثباتی در روابط دوجانبه و چندجانبه شود (بور، ۱۳۹۷: ۱۳۲-۱۳۱).

ب) هم‌سویی اقدامات داخلی و خارجی با اهداف بلندمدت ملی: انسجام نهادی تضمین می‌کند که تصمیمات اتخاذشده در داخل، با اقدامات خارجی دولت همخوانی داشته باشد و هر دو در راستای منافع و اهداف بلندمدت ملی تعریف شوند. این یکپارچگی، از بروز تعارض میان سیاست‌های داخلی و خارجی جلوگیری کرده و به دولت اجازه می‌دهد تا با تمرکز بر استراتژی‌های کلان، منابع و ظرفیت‌های خود را به بهترین شکل مدیریت کند. این رویکرد، به‌ویژه در اجرای مذاکرات پیچیده یا اجرای توافق‌های بین‌المللی اهمیت حیاتی دارد (آنسلو، ۱۴۰۴: ۱۱۱).

ج) افزایش کارایی فرآیند تصمیم‌گیری: تضادها و اختلافات میان نهادهای مختلف، اغلب فرآیند تصمیم‌گیری را کند و ناکارآمد می‌کند. انسجام نهادی، با کاهش این اصطکاک‌ها و تسهیل همکاری میان بخش‌های مختلف، به تسریع فرآیند تصمیم‌گیری کمک می‌کند. این امر به دولت امکان می‌دهد تا در مواجهه با تحولات سریع و چالش‌های بین‌المللی، واکنش‌های به‌موقع و مؤثری نشان دهد (Brousseau, 2024: 49-50).

به‌طور کلی باید توجه داشت که مفهوم انسجام نهادی، هماهنگی میان نهادهای تصمیم‌گیر و اجرایی را در سیاست خارجی تضمین می‌کند و مانع از ارسال پیام‌های متناقض به بازیگران خارجی می‌شود. این هماهنگی، منجر به ثبات، پیش‌بینی‌پذیری و یکپارچگی سیاست خارجی شده و اقدامات داخلی و خارجی را در راستای اهداف بلندمدت ملی قرار می‌دهد. در نتیجه، دولت‌ها با وضوح و کارایی بیشتری روابط بین‌المللی را هدایت کرده و اعتماد سایر بازیگران را جلب می‌کنند.

۲-۵-۳. اعتماد داخلی و تقویت دیپلماسی خارجی

اساساً اعتماد داخلی، به معنای باور و اطمینان شهروندان و نهادهای جامعه به دولت، مشروعیت آن و فرآیندهای تصمیم‌گیری‌اش، صرفاً یک پدیده داخلی نیست؛ بلکه به‌مثابه یک «سرمایه استراتژیک» عمل می‌کند که دولت می‌تواند از آن برای پیشبرد اهداف خود در سطح جهانی بهره‌مند شود. زمانی که دولت از پشتوانه قوی اعتماد داخلی برخوردار است، توانایی آن برای اتخاذ و اجرای سیاست‌های خارجی بلندمدت

و گاه پرهزینه، به شکل چشم‌گیری افزایش می‌یابد (Torfin et al., 2024: 88-89). تبیین این رابطه از طریق محورهای زیر صورت می‌گیرد.

الف) قابلیت اجرای سیاست‌های بلندمدت: دولت‌هایی که از حمایت مردمی و نهادی قوی برخوردارند، کمتر در معرض فشارهای سیاسی داخلی یا تغییرات ناگهانی ناشی از نارضایتی عمومی قرار می‌گیرند. این ثبات، به تصمیم‌گیران امکان می‌دهد تا بر اهداف کلان و استراتژیک در سیاست خارجی تمرکز کنند؛ حتی اگر این اهداف نیازمند صرف زمان، منابع، و پذیرش برخی ریسک‌های محاسبه‌شده باشند (امیدی و مکرمی، ۱۴۰۴: ۸۱-۸۰). به عبارت دیگر، اعتماد داخلی، «فضای مانور» لازم برای دیپلماسی هوشمندانه و کنشگری فعال را فراهم می‌کند.

ب) کاهش تأثیرپذیری از فشارهای کوتاه‌مدت: در غیاب اعتماد داخلی، دولت‌ها ممکن است برای جلب رضایت کوتاه‌مدت افکار عمومی یا گروه‌های ذی‌نفع خاص، مجبور به اتخاذ سیاست‌های واکنشی یا احساسی در عرصه بین‌الملل شوند. این امر می‌تواند منجر به نوسانات غیرقابل پیش‌بینی در سیاست خارجی و تضعیف موقعیت استراتژیک کشور گردد؛ اما با پشتوانه اعتماد، دولت می‌تواند با اطمینان بیشتری، منافع ملی بلندمدت را بر خواسته‌های لحظه‌ای ترجیح دهد و از انجام اقداماتی که صرفاً جنبه تبلیغاتی یا پوپولیستی دارند، پرهیز کند (مقدری، ۱۴۰۰: ۲۸۸).

ج) تقویت انسجام و هماهنگی نهادی: اعتماد داخلی، معمولاً با وجود نهادهای قوی و هماهنگ همراه است. زمانی که میان نهادهای مختلف درگیر در سیاست خارجی (مانند وزارت خارجه، نهادهای امنیتی و نهادهای اقتصادی) اعتماد و همکاری وجود داشته باشد، اجرای سیاست‌ها با انسجام و ثبات بیشتری صورت می‌گیرد. این هماهنگی، از بروز تناقض‌گویی یا تعارض در مواضع رسمی کشور جلوگیری کرده و پیام واحد و قدرتمندی را به جامعه بین‌المللی ارسال می‌کند.^۱

به‌طور کلی، اعتماد داخلی، سرمایه استراتژیکی است که به دولت‌ها قدرت کنشگری مؤثر را در عرصه بین‌الملل می‌بخشد. این پشتوانه، امکان اجرای سیاست‌های بلندمدت و استراتژیک را با کاهش تأثیرپذیری از فشارهای کوتاه‌مدت سیاسی فراهم می‌آورد. علاوه بر این، اعتماد داخلی، انسجام نهادی را تقویت کرده و به ثبات و هماهنگی در اجرای سیاست‌های خارجی کمک شایانی می‌کند. در نتیجه، دولت‌های برخوردار از اعتماد داخلی، از جایگاه قوی‌تری در دیپلماسی جهانی برخوردارند.

1. World Bank. (2024). World development report 2024: Governance and development. Washington, DC: World Bank Publications, pp. 161-164.

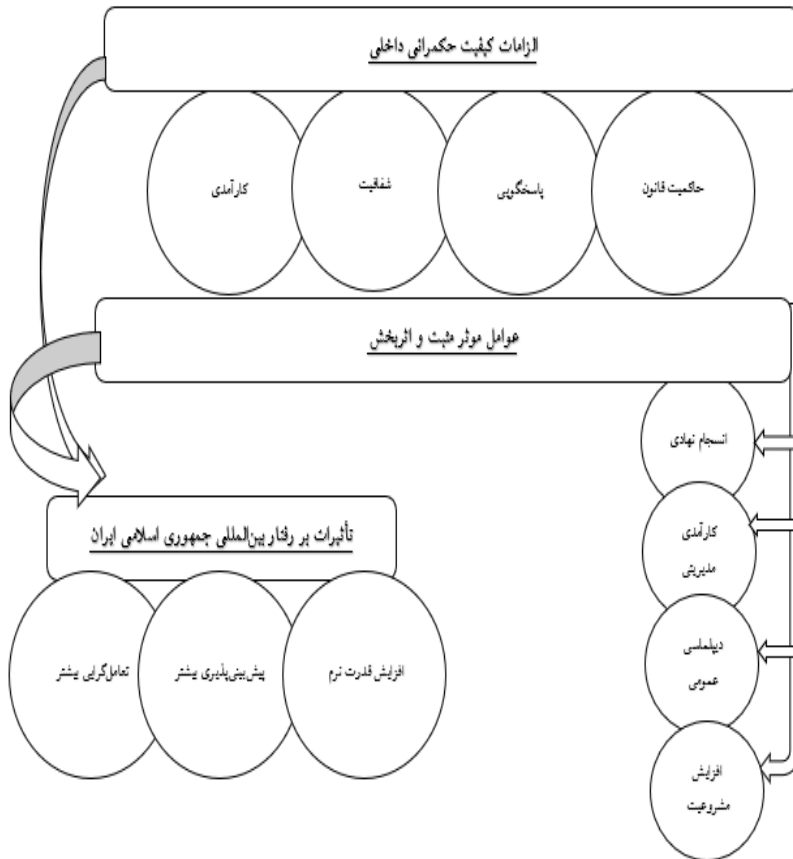

۳-۵-۳. اعتماد بین‌المللی و توسعه تعاملات

اعتماد در سطح بین‌المللی یکی از مهم‌ترین عوامل گسترش همکاری‌ها و توسعه روابط دیپلماتیک و اقتصادی است. دولت‌هایی که رفتارشان شفاف، پایبند به قواعد و قابل پیش‌بینی است، توسط سایر کشورها قابل اعتماد تلقی می‌شوند و این اعتماد باعث تسهیل مذاکرات، کاهش تنش‌ها و گسترش همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه می‌شود (دبیری‌مهر، ۱۴۰۲: ۲۵۴). علاوه بر این، اعتماد بین‌المللی موجب می‌شود دولت‌ها بتوانند از فرصت‌های اقتصادی، دیپلماتیک و امنیتی به‌صورت مؤثرتر بهره‌برداری کنند و قدرت نرم خود را افزایش دهند. این اعتماد همچنین زمینه را برای ایجاد روابط پایدار و بلندمدت و امکان واکنش به تهدیدها و فشارهای بین‌المللی را با هزینه کمتر و کارایی بالاتر فراهم می‌کند (افشاری، ۱۴۰۰: ۲۸۷).

رد این رابطه بایستی به این نکته مهم توجه داشت که کیفیت حکمرانی داخلی از طریق مجموعه‌ای از سازوکارهای نهادی و ادراکی، به‌طور غیرمستقیم اما مؤثر، الگوهای رفتاری در روابط بین‌الملل را شکل می‌دهد. انسجام نهادی موجب هماهنگی و یکپارچگی سیاست خارجی می‌شود و از ارسال پیام‌های متناقض جلوگیری می‌کند؛ درحالی‌که اعتماد داخلی، پشتوانه اتخاذ سیاست‌های بلندمدت و عقلانی است (رز و پیفر، ۱۴۰۲: ۲۵۳-۲۵۲). همچنین، اعتماد بین‌المللی، ظرفیت دولت برای توسعه تعاملات دیپلماتیک و اقتصادی را افزایش می‌دهد و امکان ارتقاء قدرت نرم و پیش‌بینی‌پذیری رفتار خارجی را فراهم می‌کند. به عبارت دیگر، هرچه شاخص‌های حکمرانی مطلوب تقویت شوند، رفتار خارجی به سمت تعامل‌گرایی، عقلانیت و کاهش هزینه‌ها حرکت می‌کند و در مقابل، ضعف حکمرانی زمینه‌ساز رفتارهای پرتنش و پرهزینه خواهد بود (پورعزت، ۱۳۹۹: ۱۲۸-۱۲۷).

شکل ۱. مدل کیفیت حکمرانی داخلی بر الگوهای رفتاری جمهوری اسلامی ایران در روابط بین الملل بر اساس الزامات و پیامدها

(طراحی: نویسندگان)

همان‌گونه که در ابتدای پژوهش مطرح شد، پژوهش حاضر به‌طور عمده بر این فرضیه استوار است که کیفیت حکمرانی داخلی، از طریق مؤلفه‌هایی چون کارآمدی، شفافیت، پاسخ‌گویی و حاکمیت قانون، می‌تواند تأثیرات مهمی بر رفتار بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران داشته باشد. در این راستا، مدل پیشنهادی این پژوهش به‌طور جامع به ارتباطات مختلف میان حکمرانی داخلی و کنش‌های خارجی ایران پرداخته است. در ادامه، بخش‌های مختلف مدل به تفصیل توضیح داده می‌شود.

الف) کیفیت حکمرانی داخلی: حکمرانی داخلی کشورها به‌عنوان یکی از شاخص‌های اصلی کارآمدی نظام‌های سیاسی نقش اساسی در شکل‌دهی به رفتار بین‌المللی آن‌ها ایفا می‌کند. کیفیت حکمرانی به عواملی چون:

- کارآمدی: توانایی سیستم حکومتی در اجرای سیاست‌ها و برنامه‌ها به‌طور مؤثر و بدون هدر رفت منابع.
- شفافیت: دسترسی عمومی به اطلاعات و فرآیندهای تصمیم‌گیری که به اعتماد عمومی و بین‌المللی کمک می‌کند.
- پاسخ‌گویی: قابلیت دولت در پاسخ به نیازها و درخواست‌های مردم و جامعه جهانی.
- -حاکمیت قانون: استقرار و رعایت قوانین به‌طور عادلانه و مؤثر در سطح داخلی که می‌تواند به تقویت دیپلماسی و روابط بین‌المللی کشور کمک کند. این مؤلفه‌ها به‌طور مستقیم بر نحوه تعاملات بین‌المللی یک کشور، ازجمله ایران، تأثیر می‌گذارند.

ب) ارتقاء کیفیت حکمرانی داخلی: هنگامی که کیفیت حکمرانی داخلی در ابعاد مختلف ارتقا یابد، تأثیرات مثبتی بر رفتار بین‌المللی ایران به‌وجود می‌آید. این ارتقاء شامل تقویت نهادهای دولتی، بهبود تصمیم‌گیری‌ها و افزایش شفافیت در سیاست‌گذاری‌ها می‌شود. به عبارت دیگر، هرچه حکمرانی داخلی بهبود یابد، مسیرهای جدیدی برای تعاملات خارجی و دیپلماتیک هموارتر خواهد شد.

ج) تأثیرات بر رفتار بین‌المللی ایران: رفتارهای بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران تحت تأثیر کیفیت حکمرانی داخلی به شکل‌های مختلف تغییر می‌کند:

- تعامل‌گرایی بیشتر: با بهبود حکمرانی داخلی، ایران قادر خواهد بود روابط خارجی خود را به‌طور سازنده و مبتنی بر همکاری با دیگر کشورها تقویت کند.
- پیش‌بینی‌پذیری بیشتر: در نظام‌های حکمرانی قوی، سیاست‌های خارجی به‌طور مؤثر و قابل پیش‌بینی دنبال می‌شود که موجب افزایش اعتماد در روابط بین‌المللی می‌شود.
- -افزایش قدرت نرم: حکمرانی خوب به افزایش مشروعیت و قدرت نرم ایران در عرصه بین‌الملل منجر می‌شود. قدرت نرم به معنای توانایی تأثیرگذاری بر دیگر کشورها از طریق فرهنگ، ارزش‌ها و دیپلماسی است.

د) پیامدهای حکمرانی ضعیف: در صورتی که کیفیت حکمرانی داخلی پایین باشد، پیامدهایی منفی برای سیاست خارجی ایران به وجود می‌آید:

- افزایش نااطمینانی در سیاست خارجی: حکمرانی ضعیف باعث عدم وضوح در سیاست‌ها و افزایش بی‌اعتمادی در سطح بین‌المللی می‌شود.
- کاهش انسجام تصمیم‌گیری: نداشتن انسجام در داخل باعث می‌شود تصمیمات سیاست خارجی متناقض و غیرمؤثر به نظر برسند.
- تضعیف تصویر بین‌المللی: کشورهای دیگر به دلیل ناپایداری و ضعف در حکمرانی، ممکن است تصویر منفی از ایران در سطح بین‌المللی داشته باشند.

و) عوامل مؤثر مثبت: در کنار حکمرانی مطلوب، برخی عوامل می‌توانند تأثیرات مثبتی در روابط خارجی ایران داشته باشند:

- انسجام نهادی: تقویت نهادها و سیستم‌های تصمیم‌گیری داخلی می‌تواند در کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری سیاست خارجی کمک کند.
- کارآمدی مدیریتی: مدیران کارآمد و سیستم‌های مدیریتی بهینه می‌توانند سیاست‌های خارجی را مؤثرتر و با سرعت بیشتری پیاده‌سازی کنند.
- دیپلماسی عمومی: شفافیت و پاسخ‌گویی در سیاست‌گذاری‌ها می‌تواند به تقویت دیپلماسی عمومی ایران کمک کند و منجر به افزایش مشروعیت بین‌المللی شود.

ی) نتیجه نهایی: نتیجه نهایی نشان می‌دهد که بهبود کیفیت حکمرانی داخلی نه تنها به بهبود کارآمدی نظام سیاسی در داخل کشور می‌انجامد، بلکه به عنوان عاملی کلیدی در ارتقاء جایگاه بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران عمل می‌کند. این فرآیند باعث افزایش تعاملات دیپلماتیک و تقویت جایگاه ایران در نظام بین‌المللی خواهد شد. در نهایت، این مدل نشان می‌دهد که حکمرانی داخلی به عنوان یک عامل تعیین‌کننده، می‌تواند زمینه‌ساز تحولات مثبت در سیاست خارجی و روابط بین‌المللی ایران باشد. اصلاحات در این حوزه می‌تواند به عنوان عامل کلیدی در ارتقاء جایگاه ایران در عرصه جهانی و بهبود روابط با سایر کشورها عمل کند.

۴. نتیجه‌گیری

کیفیت حکمرانی داخلی به عنوان یکی از متغیرهای کلیدی در تعیین رفتار دولت‌ها در سطح روابط بین‌الملل، نقشی حیاتی و چندبعدی دارد. بسیاری از نظریه‌پردازان علم سیاست معتقدند که حکمرانی داخلی نه تنها شرایط داخلی کشور را برای مواجهه با

چالش‌ها و فرصت‌های جهانی شکل می‌دهد، بلکه در شکل‌دهی به واکنش‌ها و تصمیمات سیاست خارجی دولت‌ها نیز تأثیرگذار است؛ بنابراین، هرچه کیفیت حکمرانی داخلی قوی‌تر و منسجم‌تر باشد، رفتار دولت در عرصه بین‌المللی انعطاف‌پذیرتر، پیش‌بینی‌پذیرتر و استراتژیک‌تر خواهد بود. در این راستا، به‌ویژه در مورد جمهوری اسلامی ایران، مشاهده می‌شود که حکمرانی مطلوب می‌تواند به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای افزایش قدرت نرم، تقویت جایگاه بین‌المللی و دستیابی به منافع کلیدی در عرصه جهانی عمل کند. شفافیت، پاسخ‌گویی، کارآمدی، حاکمیت قانون و انسجام نهادی، به‌عنوان مؤلفه‌های اصلی حکمرانی خوب، به‌طور مستقیم بر قدرت چانه‌زنی، اعتبار بین‌المللی و همچنین توانایی دولت‌ها در انجام سیاست‌های خارجی موفق تأثیر می‌گذارند.

اولین عامل مهم در این فرآیند، شفافیت است که با بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری و انتشار اطلاعات به‌موقع، موجب کاهش ابهامات و سوءتفاهم‌ها در سطح جهانی می‌شود. در پی آن، اعتماد میان کشورها و بازیگران بین‌المللی به‌طور فزاینده‌ای افزایش می‌یابد و فضای همکاری و تعامل دوجانبه یا چندجانبه تقویت می‌شود. دومین مؤلفه کلیدی، پاسخ‌گویی است که به‌عنوان مکانیزمی کنترلی و نظارتی، مانع از اتخاذ سیاست‌های ناپایدار و غیرمنطقی در سطح بین‌المللی می‌شود و موجب تقویت مشروعیت داخلی و بین‌المللی دولت‌ها می‌شود.

کارآمدی نهادی و انسجام میان نهادهای مختلف اجرایی و تصمیم‌گیری، سومین مؤلفه‌ای است که به‌طور مستقیم بر توانایی دولت‌ها در تعاملات خارجی تأثیر می‌گذارد. وقتی نهادهای دولتی هماهنگ و یکپارچه عمل کنند، سیاست‌های خارجی با انسجام بیشتری ارائه می‌شوند و سطح هزینه‌ها و پیچیدگی‌های مذاکرات بین‌المللی کاهش می‌یابد. این امر نه تنها به افزایش سرعت تصمیم‌گیری کمک می‌کند، بلکه درنهایت موجب بهبود جایگاه کشور در مذاکرات و تعاملات جهانی می‌شود. حاکمیت قانون نیز از دیگر مؤلفه‌های ضروری برای حکمرانی خوب است. دولت‌هایی که به قوانین داخلی و بین‌المللی پایبند هستند، اعتبار و مشروعیت خود را در سطح جهانی ارتقا می‌دهند. از سوی دیگر، این اقدام موجب ایجاد ثبات داخلی و درنهایت کاهش تنش‌های خارجی و بین‌المللی می‌شود. دولتی که به اصول حقوقی متعهد باشد، می‌تواند روابط مستحکم‌تری با دیگر کشورها برقرار کند و از این‌رو در فرآیند تعاملات بین‌المللی جایگاه بهتری پیدا کند. در مجموع، تحلیل‌ها و یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که نهادهای سازنده این شاخص‌های حکمرانی خوب، نه تنها به بهبود کارکرد داخلی دولت‌ها

کمک می‌کند، بلکه به‌عنوان پیش‌شرط ضروری برای موفقیت در عرصه بین‌المللی عمل می‌کند. ضعف در هر یک از این شاخص‌ها، به‌ویژه شفافیت، پاسخ‌گویی و انسجام نهادی، می‌تواند منجر به بی‌ثباتی در رفتار دولت‌ها، کاهش پیش‌بینی‌پذیری سیاست‌های خارجی و کاهش قدرت نرم آن‌ها در عرصه جهانی شود. به همین دلیل، تقویت حکمرانی داخلی باید به‌عنوان اولوی استراتژیک برای دولت‌ها در نظر گرفته شود تا بتوانند در عرصه جهانی با استحکام و موفقیت بیشتری عمل کنند.

بر اساس این، پژوهش حاضر به‌طور خاص بر اهمیت ارتقاء کیفیت حکمرانی داخلی تأکید دارد و نشان می‌دهد که این امر نه‌تنها به بهبود عملکرد داخلی دولت‌ها کمک می‌کند، بلکه به‌عنوان ابزاری مؤثر برای پیش‌بینی‌پذیری رفتارهای بین‌المللی، افزایش قدرت نرم و تقویت روابط دیپلماتیک و اقتصادی با دیگر کشورها عمل می‌کند. حکمرانی مطلوب، به‌ویژه در دوران چالش‌های جهانی و منطقه‌ای، می‌تواند به‌عنوان یک عامل تعیین‌کننده در مدیریت بحران‌ها، استفاده بهینه از فرصت‌های بین‌المللی و به‌طور کلی، ارتقاء جایگاه دولت‌ها در نظام جهانی عمل کند؛ بنابراین، برای دستیابی به این اهداف، توجه به مؤلفه‌های حکمرانی خوب باید در سطح استراتژیک در سیاست‌گذاری‌های داخلی و خارجی مورد توجه قرار گیرد. این توجه باید در چارچوبی جامع، یکپارچه و هماهنگ انجام شود تا کشورها بتوانند از مزایای آن بهره‌برداری کرده و در مواجهه با تغییرات جهانی، سیاست‌های مؤثری اتخاذ کنند. این فرآیند نیازمند همکاری مستمر میان نهادهای مختلف دولتی، بخش خصوصی و جامعه مدنی است تا حکمرانی داخلی به‌طور واقعی و اثربخش به نتیجه برسد.

۴-۱. راهکارها

الف) تقویت شفافیت و دسترسی به اطلاعات: بهبود شفافیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری و انتشار اطلاعات سیاستی، باعث پیش‌بینی‌پذیری رفتار دولت می‌شود و زمینه اعتمادسازی در روابط بین‌الملل را فراهم می‌کند. دولت‌ها می‌توانند با ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی شفاف و گزارش‌دهی منظم، پیامدهای سیاست‌ها را برای بازیگران خارجی روشن کنند و از سوءبرداشت‌ها و تنش‌های احتمالی جلوگیری نمایند.

ب) ارتقاء پاسخ‌گویی نهادی و حسابرسی عملکرد: پاسخ‌گویی به‌عنوان یک مکانیزم کنترلی، مانع اتخاذ تصمیمات پریسک و ناپایدار در سیاست خارجی می‌شود. این امر از طریق ایجاد نهادهای نظارتی مستقل، تقویت فرآیندهای بررسی و حسابرسی و

توسعه فرهنگ پاسخ‌گویی در بین مدیران و دیپلمات‌ها تحقق می‌یابد. افزایش پاسخ‌گویی موجب تقویت مشروعیت داخلی و بین‌المللی دولت و کاهش احتمال رفتارهای واکنشی در محیط خارجی می‌شود.

ج) بهبود انسجام و کارآمدی نهادی: انسجام میان نهادهای تصمیم‌گیر و اجرایی، سیاست خارجی را هماهنگ و یکپارچه و از ارسال پیام‌های متناقض به بازیگران خارجی جلوگیری می‌کند. دولت‌ها می‌توانند با بازنگری ساختارهای سازمانی، تعریف روشن وظایف و ارتقاء مهارت‌های مدیریتی و تخصصی کارکنان، کارآمدی نهادهای خود را افزایش دهند. این امر موجب کاهش هزینه‌های تعاملات بین‌المللی و افزایش قدرت چانه‌زنی می‌شود.

د) تقویت حاکمیت قانون و رعایت اصول حقوقی: پایبندی به حاکمیت قانون، ثبات و پیش‌بینی‌پذیری رفتار خارجی را تضمین می‌کند و موجب افزایش اعتبار و اعتماد بین‌المللی می‌شود. دولت‌ها می‌توانند با اصلاح مقررات، تقویت استقلال نهادهای نظارتی و قضایی و آموزش مدیران و دیپلمات‌ها در رعایت قواعد حقوق بین‌الملل، زمینه را برای رفتارهای منسجم و قانونی در عرصه بین‌المللی فراهم کنند. این امر نقش مهمی در کاهش تعارضات و افزایش همکاری‌های چندجانبه ایفا می‌کند.

فهرست منابع

الف - فارسی

- آنسلو، کریستوفر. (۱۴۰۴). حکمرانی: نظریه‌ها و روش‌های تحلیل. ترجمه علیرضا سمیعی اصفهانی، تهران: نگاه معاصر.
- ابریشمی‌راد، محمدامین. (۱۴۰۱). الزامات سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر قانون اساسی و موازین بین‌الملل. تهران: نگاه معاصر. دانش حقوق عمومی، ۱۱(۳)، ۵۹-۸۲.
- ارککیلا، ترو. (۱۴۰۴). حکمرانی و پاسخ‌گویی فراملی. ترجمه آرش فرهودی، تهران: جنگل.
- افشاری، محمد. (۱۴۰۰). دین و حکمرانی: چالش‌ها و تأمل‌ها. تهران: طرح نو.

- امید، نسیم و مکرمی، محسن. (۱۴۰۴). حکمرانی مطلوب در جمهوری اسلامی ایران. تهران: طرح نو.
- بور، مارک. (۱۳۹۷). حکمرانی. ترجمه عرفان مصلح، تهران: کرگدن.
- پارسا، مونا. (۱۴۰۳). حکمرانی آینده‌نگر. تهران: سروش.
- پلینو، جک. (۱۴۰۳). فرهنگ روابط بین‌الملل. ترجمه حسن پستا، تهران: فرهنگ معاصر.
- پورعزت، علی‌اصغر. (۱۳۹۹). عدالت اجتماعی و حکمرانی. تهران: کتاب مهربان.
- پیشگاهی‌فرد، زهرا. (۱۴۰۳). حکمرانی متعالی و اقتدار ملی. تهران: مدرسه عالی حکمرانی شهید بهشتی.
- پی‌یر، یون. (۱۴۰۲). حکمرانی در عصر جهانی‌شدن. ترجمه حسین عبداللهی، تهران: اختران.
- جعفری‌پناه، مهدی و نایب، علیرضا. (۱۴۰۲). ژئوپلیتیک انتقادی و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران. مطالعات انقلاب اسلامی، (۷۲)، ۲۷-۴۶.
- دبیری‌مهر، مهدی. (۱۴۰۲). اسلام و دموکراسی در ایران: پژوهشی در سیر مجادلات فقها و روشنفکران درباره نقش آرای مردم در حکمرانی. تهران: نقد فرهنگ.
- دلیر، محمدرضا. (۱۴۰۱). حکمرانی خوب و حقوق بشر. تهران: بامن.
- رز، ریچارد و پیفر، گرین. (۱۴۰۲). حکمرانی بد و فساد. ترجمه هدایت کارگر شورکی، تهران: روزنه.
- عجم اوغلو، دارن. (۱۴۰۱). در تکاپوی حکمرانی خوب. ترجمه مهدی مقدری، تهران: نگاه معاصر.
- علی‌پور، اسماعیل. (۱۴۰۱). جامعه‌شناسی حکمرانی. تهران: اندیشه احسان.
- قدوسی، محمد امیر. (۱۴۰۴). چهار نظریه درباره حکمرانی. تهران: نگاه معاصر.
- قوام، عبدالعلی. (۱۳۹۳). نظریه روابط بین‌الملل. تهران: قومس.
- کالپوکاس، ایگناس. (۱۴۰۴). حکمرانی الگوریتمی: سیاست و حقوق در عصر پسانسان. ترجمه محمد مهدی اجالالی و علیرضا خطیبی تهران: نگاه معاصر.
- کاوه، علی و رضایی، علیرضا. (۱۴۰۰). هرمنوتیک انتقادی؛ چارچوبی برای تحلیل تنش زدایی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران. مطالعات سیاسی، (۵۲)، ۲۷-۵۲.
- گریفیتس، مارتین. (۱۴۰۳). نظریه روابط بین‌الملل برای سده بیست و یکم. ترجمه علیرضا طیب، تهران: نی.
- لوبل، استیون. (۱۴۰۳). واقع‌گرایی نوکلاسیک، دولت و سیاست خارجی. ترجمه احمد جوانشیری، تهران: چاپخش.
- محبی‌نیا، جهانبخش. (۱۴۰۴). حکمرانی خوب؛ چیستی، چرایی و چگونگی. تهران: نقد فرهنگ.
- مقدری، مهدی. (۱۴۰۰). حکمرانی خوب و توسعه. تهران: نگاه معاصر.
- مقدری، مهدی. (۱۳۹۸). درس‌هایی از حکمرانی خوب. تهران: نگاه معاصر.

- مک گلینچی، استفن. (۱۴۰۴). نظریه روابط بین‌الملل. ترجمه ابراهیم انوشه، تهران: چاپخش.
- مولر، ولفگانگ. (۱۴۰۲). حکمرانی حزبی و دموکراسی حزبی. ترجمه علی باقری دولت‌آبادی، تهران: تیسرا.
- هاشم‌زاده، مهدی و رضوانی، علی. (۱۴۰۴). حکمرانی مردم: موانع و فرصت‌های نقش‌آفرینی گروه‌های مردمی. تهران: نگاه معاصر.

ب- انگلیسی

- Adila, W. (2024). Mapping the evolution of good governance: A literature review perspective. *Politeia: Journal of Public Administration and Political Science and International Relations*, 2(1), 1-11.
- Allan, B. (2024). Good governance through sustained developmental projects. *Journal of Political Business and Society Review*, 21(80), 270-297.
- Ali, S. M. (2025). Good governance in Nigeria: Rethinking accountability and transparency. *Commonwealth & Comparative Politics*, 62(4), 446-448.
- Andrews, M. (2024). *Reforming public governance: Problem-driven approaches*. Oxford: Oxford University Press.
- Andrews, M., Pritchett, L., & Woolcock, M. (2024). Escaping capability traps through problem-driven iterative adaptation. *World Development*, (178), 300-332.
- Bevir, M. (2024). *A theory of governance*. Berkeley: University of California Press.
- Brousseau, E., Dedeurwaerdere, T., & Siebenhüner, B. (2024). *Reflexive governance for global public goods*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Grindle, M. S. (2024). *Good enough governance revisited: Development and institutions*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Hadiwidjaja, R. D., & Riana, K. E. (2024). Good university governance to universities performance: Systematic literature review. *Eduvest - Journal of Universal Studies*, 4(5), 4229-4243.
- Hafner-Burton, E. M., Pevehouse, J. C. W., & Schneider, C. J. (2025). Good governance in autocratic international organizations. *The Review of International Organizations*, 20(2), 323-356.
- Lodge, M., & Wegrich, K. (2025). *The problem-solving capacity of the modern state*. Oxford: Oxford University Press.
- Nora, W., Sofyani, H., Yuliastina, M., & Hudaya, M. (2025). Optimizing intellectual capital for good governance implementation in village government. *Cogent Business & Management*, 12(1), 1-20.
- Nur, U., Mutiarin, D., Jovita, H. D., Palomares, P. P., & Isolana, J. B. (2025). The role of good governance indicators in controlling corruption. *Journal of Governance and Public Policy*, 12(1), 83-99.
- Peters, B. G. (2024). *Advanced introduction to public governance*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Pierre, J., & Peters, B. G. (2024). *Governance, politics and the state*. London: Palgrave Macmillan.

- Taufiqurokhman, & Almuqsith, L. (2025). Comparative perspectives on good governance: Global principles and local realities. *Politeia*, 3(4), 271-285.
- Torfing, J., Peters, B. G., Pierre, J., & Sorensen, E. (2024). *Interactive governance: Advancing the paradigm*. Oxford: Oxford University Press.
- Williams, B. (2024). Good governance in troubled times: What we know and what experts say. *Journal of Economic Modelling*, (136), 417-432.
- Young, A. R. (2023). *Geo-economics and power politics in the 21st century*. Oxford: Oxford University Press.